

Štev. 3.

V Mariboru 18. januarija 1888.

Tečaj XXII.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četr leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hšt. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novaku na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Imenitni praznik Lavantinske škofije.

Lavantinska škofija! Častit, svet in vesel den je danes za tebe napočil. Pobožno povzdigni roke, oči in srce k Očetu nebeškemu, od katerega vsak dober dar dohaja. Danes pokaži, da znaš biti hvaležna in iz polnosti srca odrajtaj daritev zahvale za dar preveliki, ki ga že 25 let v svojo časno in večno srečo vživaš. Tvoj preljubljeni duhovni Oče, knez in vladika, Jakob Maksimilijan obhajajo namreč danes 25letnico svojega škofovskega posvečenja, ki so ga 1. 1863 na denešnji dan v Solnograški nadškofovski stolici v spremstvu mnogih Lavantinskih duhovnikov vzprejeli.

Ako je že mešniška služba po besedah cerkvenih učiteljev teža, celo angeljskim ramam grozovita, kaj še le porečemo o teži škofovske službe, katera obsega v Lavantinski škofiji 220 župnij, 634 župnijskih in podružnih cerkev, 450 duhovnikov in 471.613 vernikov. In to težo nosijo naš milostljivi knez in vladika na svojih ramah že 25 let!

Koliko skrbi, truda in dela, koliko nevarnih in težavnih potov so v tem času milostljivi knez prestali! Šestkrat so pri svojih višepastirskih obiskavah že celo škofijo prehodili in vse župnijske cerkve že po večkrat obiskali. Povsod so zakrament sv. birme delili, sami pridigovali, odrasene in otroke izprševali in vse in vsakega brez razločka stanu prijazno sprejemali in poslušali, kdor koli Jim je hotel kaj potožiti, ali jih prositi tolažbe, nauka in dobrega sveta. — Blizo 30, deloma novo zidanih, deloma prenovljenih cerkev so sami posvetili, in akoravno opravilo posvečenja že samo po sebi dobre tri ure potrebuje, so še vrh tega vsakokrat sami pridigovali in se vselej razveselili, kedarkoli so bili na posvečenje nove cerkve povabljeni. — Spodbujali so dušne pastirje, naj bi pridno po župnijah obhajali sv. misijone in stanovske duhovne vaje. Vsako poročilo novega misijona Jim je bilo novo veselje; in če le mogoče, so misijone, zlasti ob sklepu tudi sami obiskovali, cele ure v spovednici pomagali, misijonske križe blagoslavljali in pri teh prilikah vselej tudi sami oznanjevali besedo božjo.

Duhovnikom so še posebej od leta do leta na svoje stroške oskrbovali duhovne vaje in se jih redno tudi sami vdeleževali. V pospeševanje in poživ-

ljenje dušnega pastirstva so se po Njih navodu leto na leto po dekanijah redno obhajali duhovni razgovori, tako zvane pastirske konference; sklepna in glavna konferenca pa je bila v Njih škofovski palači. Eden zmed prvih Avstrijskih škofov so obhajali l. 1883 v semeniški cerkvi sv. Alojzija tako zvano diecezno sinodo, ali shod duhovnih poslancev vseh dekanij itd., da bi se pregledale in presodile duhovne póstave, običaji in šege naše škofije, in sedanjam razmeram pristojno obnovile in proglašile. — V teku teh let so tudi 5krat obiskali grobe sv. apostolov Petra in Pavla v Rimu in ondi blagoslova prosili za nas in našo škofijo; med temi pohodi sta zlasti znamenita: drugi pohod za čas Vatikanskega vesoljnega zборa, in peti pohod ravnokar o priliki zlate meše sv. Očeta.

Kar Jim je pri strogih škofovskih dolžnostih še preostajalo časa, so vsako drobtinico dneva vestno Bogu posvetili s peresom. Da ne govorimo o duhovitih pastirskih listih, ki so jih ne le za postni čas, ampak ob vsaki važni priliki pisali nam za ravnilo, so spisali, še korar v Koroškem Št. Andražu, učeno knjigo: razprave o verozakonu in cerkvi; — in že v škofovski službi, kakor poseben prijatelj in poznatelj cerkvene in svetne zgodovine, zgodovino Žičkega Kartuzijanskega samostana, cerkveno zakonsko pravo in obširno delo: Piji IX. in njegova doba. Prav v tej knjigi pokažejo svoje globoko katoliško čustvo in svojo vdanost do stolice sv. Petra.

Vrh tega so po zgledu Božjega Višipastirja grédoč po dolgi stezi 25letnega škofovskega pastirovanja na vse strani dobrote delili in vse stopinje zaznamljali s plemenitimi deli ljubezni očetovske.

Prvo skrb so naklonili svojim duhovnikom. Že l. 1864 so ustanovili družbo za doslužene duhovnike in l. 1873 to družbo razširili v še obstoječo „družbo duhovnikov“, ter obema družbama do danes že darovali do 10.000 gld. — L. 1869 so darovali v podporo bogoslovskih profesorjev 2000 gld. in l. 1878 za zidanje dijaškega semenišča 1000 gld. in pozneje za kapelo tega semenišča še 500 gld.

Za krščansko izrejo ženske mladeži so malo naselbino šolskih sester v Mariboru l. 1877 povzdignili v samostalno materno hišo in v to svrhu darovali 1000 gld. in pozneje za samostansko cerkev in druge potrebe še zopet 1000 gld. — Kakor rojeni Celjan pa so hoteli zlasti rojstnemu mestu zapustiti vzoren spomenik pravega očeta, ter so ondi ustanovili prelep zavod šolskih sester s šolo vred, in za zidanje in vzdrževanje do danes potrosili že do 20.000 gld. — Katoliški družbi Mariborskih gospá za podporo ubogih družin in zlasti ubogih šolarjev so bili vsa leta preskrbni pokrovitelj in največi dobrotnik z letnim doneskom po 100 gld. in za božične jaslice po 40 gld. — Prav tako so bili družbi rokodelskih pomočnikov ves čas ne le pokrovitelj, ampak pravi oče. Radi in prepričljivo so obiskovali njih shode in priproste veselice in z izredno poniznostjo jih mnogokrat razveselili z podučljivimi nagovori, vzlasti zgodovinskimi. — Z veseljem so pozdravili in potrdili lansko leto v blagor ubogih vpeljano družbo sv. Vincencija in dijaško kuhinjo. — Prav sami pa so vpeljali l. 1881 družbo vednega češčenja sv. Rešnjega Telesa v pomoč ubogim cerkvam, katera je v teh kratkih letih že za dobrih 10.000 gld. cerkvenega blaga med uboge cerkve razdelila. — In prav Oni so tudi bili, ki so l. 1873 probudili ustanovitev kat. tiskovnega društva in „Slov. Gospodarju“, kot katoliškemu glasilu vernih Štirskih Slovencev, položili temeljni kamen z darom 400 gld.

Koliko so darovali za posamezne uboge, za pogorelce, za popravo ubogih cerkev in za druge dobre namene tukaj v mestu, po vsej škofiji in še daleč črez njene meje, vé le vsevedoči večni Bog. — Prvo mesto v Njih očetovskem srcu je vendar zavzemala in še zavzema Mariborska stolna cerkev. V nje popravilo so kot patron priložili 10.000 fl., so na lastne stroške 200 fl. prenovili škofovski prestol; so omislili srednje okno, naslikano z glavno podobo cerkvenega patrona sv. Ivana Krstitelja za 1846 fl., in so ravno zdaj v vekoviti spomin škofovskie 25letnice svoje za pripravo novega glavnega altarja v gotiškem slogu darovali 6000 gld.

Presvetli knez in vladika!

V spominu tolikih dobrot na duši in na telesu se Vam danes cela širna Lavantinska škofija, se Vam duhovniki in verniki preponižno in prehvaležno ukianjamo, Vas odpuščanja prosimo, ako nismo vselej Vašim preblagim željam in namenom zadostili. Vam iz dna sinovske vdanega srca obljubujemo pokorščino in zvestobo do konca in kličemo z enim srcem in z enim glasom k Bogu večnemu, k Bogu predobrotnemu.

Presvetli knez in vladika! Bog Vas živi, Bog Vas hrani na blagor Lavantinske škofije še mnogo let!

Šolske knjižnice.

(Konec.)

Odkar imamo novo postavo za ljudske šole, ni strahu, da zmanjka kje šole, kjer je za njo potreba. Človek si tudi lehko domišlja, da gre vladni skrb za to, da se postavi ondi nova šola, kjer se vidi, da je treba. Zato pa se tudi zavzame lehko, kadar sliši ali vidi, da se stavi šola, ne da pride za to povelje od gosposke.

Ali kaj doživimo v tem skoraj den na den? Nihče ne zna prav, zakaj ali kar na lepem poči glas, da je v tej vasi ali v onem selu treba šole. Nekaj tednov preteče in dotična občina dobi ali pa si napravi sama povelje, da se naj skliče obč. zastop ter se v njem razpravlja vprašanje, jeli in zakaj je v njej treba nove šole. Ljudje še ne pridejo prav do tega, da si razjasni vsak, kolikor je v njegovi moči, le to vprašanje in že sliši, da je občna želja, naj se napravi ondi nova šola pa da se v njej naj podučuje le nemški.

Nova šola je s tem že gotova, za njo, se pravi, ne bode treba nikomur kaj štetiti, za njo skrbni šulverein. Vse je v redu. Ako pa noče komu to v glavo ter še vpraša, zakaj in kaka da bode ta nova šola, maže se mu okoli ust z medom, če večja kaj v vasi; če pa ni šulvereinu ravno nevaren, pita se s tepcem ter oštanjga, češ, da je neumni „bindišar“. Po tej poti dobili smo precej šulvereinskih šol v naše kraje. S prva niso čutile občine vsled njih kakate žave, s časom pa skušuje že ena za drugo, po čem da diši pri šulvereinu — v davku, ki jim ga nalaga nova šola.

V tem se vé, da dela šulverein veliko kričico občinam, toda brez njih volje, to je, če je obč. zastop pravi, ne more jim ničesar. Ali prav v tem čaka može, ki imajo srce za blagor ljudstva, veliko dela. Njim je pred vsem treba gledati na to, da dobi vsaka tudi najbolj skrita občina, v obč. zastop može, to je ljudi, ki kaj umejo ter imajo srce za svojo občino, ne pa le za svojo — brado.

Drugo pa, česar je v tem treba, je to, da gledajo tudi na dosedanje šole, na to, kaj in kako se podučuje v njih. Kako nadzoruje vlada šole in kaj terja ona od njih, to se pač odtegne področju poedinih mož, ali poslanci, zastopniki ljudstva, imajo v tem besedo. Ne dvojimo, da storé oni v tem radi, kar izpoznamo, da je dobro. Ali če se sliši, ali čuti, da vtika v solo svoje roke kje kdo iz šulvereina ali da tekó va njo „srebrniki“, tedaj pa, slov. rodoljubi, po koncu! Ako imate srca za svoje otroke, to vemo, da vam dene hudo, če je človek v vaši šoli, ki jemlje „tacih srebrnikov“, ali v tem pomaga le gosposka. Upamo, da vam ustreže v tem, ako se ji uaznani taka — izdaja.

Kar se tiče potlej strupa, ki ga daje šul-

verein otrokom svojih, pa že tudi drugih šol v berilu, tedaj na dom, v tem stori že vsak oče ali mati lehko kaj, da si zavaruje otroka. Naj mu ne pusti brati tacih reči ali ker ima otrok veselje do branja, naj mu priskrbi drugo, dobro berilo! Nekaj premore v tem že vsaka hiša, saj je enako berilo po ceni in če se na nj pazi, trpi po več let in dobode ga torej lehko več otrok v roke.

Težko pa, da bode zadosti na tem, kar storé stariši. V tem bode treba še več, treba bode pomoči rodoljubov in menimo, da naj seže tu vmes družba sv. Cirila in Metoda. V prvi vrsti pa je tu dela za njene podružnice in čisto posebej v enacih krajih, kjer je šulvereinska šola. Dobro bode tedaj, če si priskrbé obilo in dobro berilo za otroke ter ga dajo po umestni poti učencem take šole v roke.

S tem pa se vé, da ne rečemo, naj skrbé podružnice samo za šulvereinske šole, za pomilovanja vredne otroke, ki hodijo va nje. Dobro delo storé vselej, ako priskrbé, kolikor jim je možno, tudi drugim otrokom dobrege berila. Preveč ga menda nima nobena ljudska šola. Gleda se pač doslej še vse premalo na šolske knjižnice in vendar so tudi oné važno sredstvo domoljubne izobražbe.

Gospodarske stvari.

Pitanje telet.

Najbolj se redijo teleta, ako sesajo. Ako se pa nameri, da se morajo poprej odstaviti, preden so za mesarja, morajo se pitati z mlekom. Mleko pa naj se posneme, preden se da živinčetu. Velja namreč od mleka odstraniti vso maščobo. Daje se pa lehko sladko ali gosto kislo. Boljše pa je sladko, kajti po njem se tele bolj redi, ter daje tudi boljše meso. Tele-tina je namreč najbolj okusna in torej tudi največ vredna, če je bela in mehka. Taka pa je po sladkem mleku. Rudečkasto barvo pa dobi po krmljenju s kislim mlekom. Nikakor pa ne sme dobivati sivkastega mleka; po takem dobi drisko in lehko pogine. Če pa to ne, rediti se vendar ne more.

Ako hočeš teletu sladko mleko dajati, moraš paziti, da se ne skisa potem, ko ga posnemeš. Mleko ne sme stati na toplem. Shramba ne sme imeti nobenih kislinskih snovi. Posoda mora biti snažna, kakor sploh vse mlečne posode. Skrbeti je tudi, da se mleko poprej pogreje, preden se da teletu. Ako sesa, dobi od krave mleko toplo od 35—38 stopinj C. v sebe, in to naj bolj ugaja njegovi naravi. Posneto pa je že ohlajeno, zato naj se nekoliko pogreje. Vendar pa se nikakor ne sme pogreti nad 38 stopinj C. Preveč pogreto bilo bi živinčetu še

bolj škodljivo, kakor hladno. Želodec bi si lehko pokvarilo.

Teletu, ki se je v domačem hlevu povrglo, daje naj se od kraja frišno mleko. Ako pa se kupi, naj se ne jemlje poprej, kakor je že nekatere dni staro. Frišno mleko naj dobiva prvih 6—8 dni. Potem pa naj se zadovoljuje s posnetim in to se mu daje polagoma, najpreje tako, ki je še le kakih 12 potem tako, ki je 18, zadujič tako, ki je stalo 24—36 ur.

Pitovna teleta morajo imeti pripraven hlev, v katerem uživajo potrebni mir. Mlado žival namreč vsaka reč lehko vznemeri, in to ovira njih rejo. Zato je treba hlevske line toliko zadelavati, da je žival v somraku. Svetla solnčna luč vznemirja truplo. Tudi gledé pitanja svinj velja staro pravilo, da se mora dnevna svetloba odstranjevati od živali.

Vsako tele mora imeti svoj poseben ograjen prostor. Pregraja naj bode tako gosta in visoka, da živali ne vidijo druga druge, in da torej ne morejo igrati med seboj ali plašiti se. Prostor ne sme biti tako širok, da bi se moglo živinče obračati. Za srednja teleta zadostuje, ako je posamezni prostor poldruži meter dolg, pol metra širok in en meter visok. Skrbeti je tudi, da ima suho ležišče. Zato je dobro, tla tako pripravljati, da se lehko gnojnice odteka. Toplotu naj je enakomerna, kakih 15—20 stop. C. Ob enem je treba skrbeti, da se hlev redno prezračuje, ne da bi bila žival izpostavljena prepihu. Najbolje je, ako se napelja oddušek od spodaj na vzgor. To je tudi za tiste kleti najboljše, kjer se mleko kisa.

Napajati se morajo teleta trikrat na den. Paziti pa je posebno, da se to godi pravilno ob svojih časih. Da je le-to zelo potrebno, prepričaš se lehko sam, ako opazaš tele, kako je nemirno, če ne dobi piče, ko se je približal navadni čaj. Ako mu ne postrežeš pravilno in ob navadni uri, je lehko, da bo pozneje preveč pilo, ter se kakor že koli pokvarilo.

Koliko naj se da mleka na enkrat, to se ne da določiti. Večje, ko je tele, več mora dobiti. Gledati je na to, kaj je živinčetu koristno. Boljša pa je pičla mera, kakor preobilna. Pazi, kako se žival po napajanju obnaša. Ako se mirno vleže, je znamenje, da se je bila nasnila; ako pa je nemirna, daj ji prihodnji obrok več. Ne kaže pa pitovnemu teletu poleg mleka dajati še drugih reči, n. pr. lenenih pogač, kruha, moke itd. Meso bi potem ne bilo tako belo in dobro, lehko bi se pa tudi teletu skazila prebava. Pri plemenih teletih je to se vč, da drugače. Ta se morajo navaditi druge klaje, ter se pri teh ne gleda na okusnost mesa.

Sejmovi. Dne 23. januvarija v Mozirju, v Marenbergu in v Radgoni. Dne 25. januvarija v Artičah, v Gomilici in v Slov. Gradeu. Dne 28 februvarija v Mariboru.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Zahvala.) Dne 22. dec. m. l. vršila se je pri nas zelo važna in izvanredna svečanost. Podarilo se je namreč 80 učencem in učenkam obleka ter tudi nekaj jedil, kar se v Ljutomeru do sedaj še ni dogodilo. Povod temu je dala preblaga in mila gospa sopruga c. kr. okr. glavarja, baroninja Mac Nevin O' Kelly, katera je 15 učencev in učenk sama popolnoma oblekla ter dala poziv, da se je nabrala v trgu pri rodbinah, ki so šoli zmiraj prijazne, lepa vsota in tako se je zamogla omisliti tolikim otročičem cela obleka. Izpolnivši jedno najprijetnejših dolžnosti, izreka tedaj podpisano šolsko vodstvo najiskrenje zahvalo žlahtni gospej baroninji, ki je to dobro misel sprožila, potem vsem drugim gospem in gospicam — v prvej vrsti gospej Kocijančič, soprugi c. kr. okraj. sodnika — ki so s požrtovalnim trudom izdelovale obleko, potem gg. trgovcem za podarjene tople snovi, drugim blagodušnim rodbinam pa za darovane denarje in poslana jedila in vsem, ki so k temu kaj pripomogli, ter reče v imeni podarjenih: „Bog Vam plati!“

Jos. Horvat, šol. vodja.

Od Sv. Vrbana v Slov. gor. (Malenostne naše zadeve v občini poduk.) [Konec] Zdaj piše J. M. list kraj. šol. svetu ter tirja prvi račun nazaj. Odsek, nič hudega sluteč, mu izroči original, vendar pa tistega prepiše in odsek se na prepisu podpiše s to opombo „da je ta prepis originilu popolnom ednak“. Odzaj je padala toča M. srditosti na računske pregledovalce; grozi se s tožbo; stroške pri tem si bode debelo zaračunil, ker pri njegovem „geschäftu“ ni to malenkost celi račun spet prepisovati itd. Za nekoliko tednov pošlje M. „drugi račun“; v njem sprejme imenovanih 600 fl. tudi med „dohodke“; vendar si za svoje „velikanske zasluge“, „razna pota“, „pisanja“ tako veliko mavho sošije, da je kar vseh 600 fl. v tisto potisnil. Sedaj še ostrejše tirja, naj se ta „račun“ odobri „ali kakor je kraj. šol. svetu dne 24. sept. 1884 pisal: „Naj se mi da absolutorij, da se stvar že enkrat dožene, kajti okrajni šolski svet ne bode ničesar (aha!) ugovarjal zoper sklep kraj. šol. sveta“. Večina rač. odseka ni verjela modrosti Mariničevi. Dne 26. novembra 1884 še poskusili M. enkrat pisati, ali ta dopis mu je že delal nek doktor iz Ptuja, da bi se odsek prej udal. Odgovornost, in poštenost je sedaj tirjala, da je kraj. šol. svet vso to zadevo izročil c. k. finančni prokuraturi, kot postavni zastopnici šolskih zadev. Pravda je trajala nad dve leti. Liberalnega možicelja je podpirala cela „Ptujska garda“. Marinič je vabil na lov k sebi, pojedine daval, med ljudi trosil, da so udje kraj. sveta le „hascherl“. Jesen l. l. ga je še stari

visoko nemški okrajni zastop v Ptuju spet prav „liberalno“ izvolil v okrajni šolski svet za Ptujski okraj. M. domov prišedši se je grozil, da bode sedaj krajni šol. svet „mores“ učil. Pa kljubu temu je pravica zmagala. „Ober baumeister“ je pravdo zgubil. Delegirana je bila od Celjske nad sodnije za to c. kr. sodnija v Ptuju; ta je popolnoma potrdila vse tirjatve račun skega odseka. M. je apeliral na c. k. deželno sodnijo v Gradeč; tudi tam je padel. Zdaj še spet ponudi „dobro pogodbo“ kraj. šol. svetu pri sv. Vrbanu. Pa nikdo ga ni več poslušal. Grozi še se enkrat, da bode iz nova dal preiskati celo zadevo računsko. Sodnija mu obrok dovoli. — Na „Treh kraljev“ den dobi krajni šol. svet naznanilo c. k. fin. prokurature, da je obrok dotekel in M. pravdo popolnoma iz gubil. V štirnajstih dneh mora plačati šolsk. zavodu 1079 gld. 24 kr. in obresti 118 gld. Zraven tega še vse tožbinske stroške, ki so pri fin. prokuraturi sami nad 78 gld. — Če ne plača pride pa na boben! Tu je spet nov dokaz, kaki so naši liberalci in sploh prijatelji nemškutarije! In take može volijo udje okraj. zastopa Ptujskega med svoje ude!

Iz Podove. (Vprašanje.) V Podovi je pretekla triletna doba za župana že dne 2. avgusta 1887 ali imeli smo še le dne 12. decemb. l. l. volitvo za občinski odbor. In kaj je kje sedaj uzrok, da ni volitve za župana? Jaz vem, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru naročilo, naj se stori volitev, saj ni nobenega uzroka zoper njo. Mili se pač našemu županu pustiti svoj smolnati sedež ali kali? M. D.

Od Slovenjgraškega okraja. (Čudna iz volitev.) Okrajni šolski svet Slov. gradeca je volil pri zadnji seji šolskega nadzornika za šolski svet občino Šentiljske ali čudno, volil je moža iz Šmartinske občine, okolice Dobrova. Leta pa še dozdaj ni v Šent-Ilj všolana. — Tedaj ti gospodje niso v Šentiljskem šolskem krogu našli moža, ki bi bil za ta posel sposoben! Kaj takega še naši nasprotniki niso nikdar storili! To je sramotno.

„Eden volilcev.“

Iz Vojnika. (Mlačnost.) Stanku Vrazu, maloštirskemu rojaku, je bil pregled v slov. prihodnjost tako meglen in mračen, da se je odpovedal vsej nadi o združenih Slovencih, ker si jeden milijon Slovencev ni možen vtemeljiti lastnega slovstva. Naš narod je dospel že visok grič v svojem slovstvu; kar najedenkrat, (bodi Bogu potoženo), obstaja.... Imeli smo izvrstne leposlovne liste ali razen „Ljubljanskega zvona“ se ni nobeden vzdržal. „Kres“, jedin znanstven list naš, umrl je; „Slovan“, jedin ilustrovani list, umrl je. Lastniki teh listov imajo pa skoraj vsi, poleg svojega rodoljubnega truda, še gmotno škodo. Vse to pa najbolj zavoljo mlačnosti narodnjakov. Poznamo može, dasi so trdnostali,

značajni Slovenci, vendar med svojimi osmimi, devetimi listi, naročujejo komaj po — dva slovenska. — Res se najdejo rodoljubi, ki vse storijo, kar morejo; večina pa je preveč mlačna. Ako bo tako zanaprej, bodo se pokazali žalibog še prehudi nasledki našemu narodu. Bog, da bi ne bilo potreba nam trkati tedaj na prsi: „Mea culpa; nostra culpa“. — Ne vem, ali se zima po mrzlih srceh ravna, ali srca nekaterih po mrazu zimskem; to pa je resnično, da je okoli novega leta bivalo v strašanskem soglasju. — Kateri pa so obdržali prav vroče srečé, njim pa osoda ni dala gmotnih moči, ga pokazati.

Quidam.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Pismo svitlega cesarja do grofa Taaffe sklice drž. zbor na sredo, dne 25. januvarija v posvetovanje. Kakor je podoba, pride nova postava v razprave glede ljudskih šol. Da se taka sklene, želé sicer vsi konervative, najbolj pa hodi za njo nemškim, kajti le ti čutijo najhuje, da je dosledna ljudska šola medverska. — Sem tertje se sliši, da hoče grof Taaffe v ministerstvo vzprejeti še dr. Schmeykala, vodjo kujavih Nemcev na Českom. Ako jih spravi — Nemce in Čehe — tako pod en klobuk, naj že bo, toda mi ne verjamemo, da mu to obvelja. — Večina odseka, ki ima v štaj. dež. zboru v rôkah ukaz ministra za pravo vodje gledé slov. vpisovanja v zemljiške knjige, predлага zboru, naj dež. odbor toži g. ministra pri drž. sodišču. Sirota g. minister, sedaj bodo pa po njem! — Železnico Poličane-Slatina je padla v graben, dež. zbor ni postavil začnjo nič več podpore. G. dr. Jurtela je predlagal, naj se postavi za to leto še 600.000 gold., a dež. zbor ni bil njegovih misli. — Na pivo plačuje se poslej dež. priklada, kacih 70.000 gold. pride s tem v deželno kaso. Čudno, da so bili pri tem nemški kmečki poslanci zoper to priklado, ali bi pa mesto nje naj zopet zemljišča, torej samo kmetje plačevali? — Koroski dež. zbor je dovolil 20 000 gold., naj se naredi troje ubožnic, to je hiš, v katerih bodo imeli ubožci svoje zavetje, ime jih pa bodo 1., 2. in 3. Franc-Jožefova ubožnica. Isti dež. zbor je vzvišal ljudskim učiteljem plače in čudno, nima prav nič zoper to, da se ženijo učiteljice, učiteljem pa poje hvalo, češ, da se nosijo prav — to je, da nosijo rep — nemškutariji. — V Borovljah je sedaj dovolj dela, kajti naročenih je pri tamošnjih puškarijah več reči za puške repetirke, ki jih dobode c. kr. vojaštvo. — V Ljubljani in po bližnjih vaseh razsaja huda bolezen, osepnice, ter sega precej gosti po otroki, pa tudi odraslim ne prizanaša. — Tudi po Kranjskem stavi se novih šolskih poslopij in menimo, da ne več, kakor jih je treba,

vse eno pa še preveč za obč. kaso. Tako n. pr. jemlje Višnjagora 55% na drž. davek, to pa, ker ima novo šolsko poslopje. Seveda, brez nič ne postavi se nič, tedaj tudi šolsko poslopje ne. — Iz Gorice pride g. dr. F. Kos, prof. na ženskem učiteljišču, v Koper na moško učiteljišče. Ta prestava je nekako zoper navado, ali se jim pa ne kaže kje g. profesor preveč Slovence? — Prvi teden tega leta je umrlo v Trstu 105 ljudi, 52 moških in 53 ženskih, lani pa jih je v isti dobi bilo 114 umrlo. — V dež. zboru v Poreču je ital. večina istotako zoper uredbo ministra gledé na slov. vpisovanje v zemljisične knjige, kakor je pri nas nemška. — Madjarski vladi mesto Zagreb ne voli po volji ter gleda še ona potlej strožje na uradnike, češ, da volijo oni zoper njo. Ljubi Bog, pa je to potlej tudi v resnici velik greh! — V ogerskem drž. zboru boji se vlada, da jej bode trpkih besedi od nasprotne stranke a misli si: Beseda še ni nikogar ubila, ter dela pridno naprej — dolgé, to se pravi, če še ji hoče jud kaj dati. Sedaj pa odkimava že tudi ta ter ji ne odpré več iz lehka svojih žepov.

Vunanje države. Kar je bilo tako srečnih, da so bili lehko vpričo pri zlati maši sv. Očeta, vsi vedó le eno — to, da se ne da izreci, kaj so čutili tisto zlato uro v svojem srcu. Lehko se umeje, da še prihaja vedno tujcev v Večno mesto, da se pokloni sv. Očetu. — Kralju ital., Umbertu, je, to si mislimo lehko, v tem težko pri srcu, saj vidi, da je tu na poti ali kaj si hoče? Nekoliko odškodnine je bilo za nj v ponedeljek, dne 9. januarija. Obhajali so obletnico smrti Viktorja Emanuela in prišlo je veliko ljudi na grob tega kralja, pod katerim je prišel Rim v roke Italije, ter postal nje glavno mesto. — Sedanji predsednik francoske republike ne dopade več nekaterim možem in zakaj ne? Storil je pregreho strašno, sv. Očetu je čestital, tedaj pa je storil nekaj, kar so storili nejeverci ali krivoverci, toda kat. Francija bi ne bila smela! Ubogo ljudstvo, ki sluša na take ljudi. — Anglija nima še volje dati irskemu ljudstvu pravic, kakor jih mu je treba, da še ostane katol. ljudstvo. Že ednajst irskih poslancev sedi pod ključem, češ, da so oni krivi, če se ne uda še irsko ljudstvo. Bog naj ubogim Ircem že preloži kmalu ta težek križ, ki jim leži že 300 let na ramenih! — Belgija ima v Indiji veliko naselbin in za nje jim je treba vojakov. Domačih pa se jim zdi škoda, zato najemajo tuje vojake, kjer jih pač dobé. Sedaj pa so prišli Nemci jim na sled, češ da jemljejo tudi iz Nemčije mladeničev med svoje vojake. To se ve, da se godi le za drag denar, vse eno pa je za to huda jeza v Nemčiji. No bode pa že bolje! — Bismarck tirja sedaj bojda 100 miljonov za vojaštvo in kaže se po tem takem zmerom bolj, da je le on krije krika o bližnji

vojski, Mož hoče pač poslancem tako izviti teh „lumpastih“ milijonov. — Rusi so z novim letom za 13 dni pozneji, kakor mi in so imeli torej še le dne 13. t. m. novo leto. V ta den so pričakovali, da dade ruski car kje kako na znanje, hoče-li vojsko, toda car ni ustregel ljudem, kajti ni jim še besede črhnili ni o vojski ni o miru. — Mladi bolgarski knez, princ Koburški, nima več upanja, da se še vzdrži dalje na knežjem stolu in sam bi bojda veliko dal, ko bi mogel iz lepa — oditi. To je škoda za tamošnje katol. ljudstvo. Vse kaže na to, da je bila zadnja ustaja zoper princa nevarniša, kakor je bila skrajna podoba. Sedaj je zopet tiho po Bolgariji, ali sam večni Bog zna, kako dolgo. — Turčija išče denarja, toda nikogar ne najde, da ji ga zaupa. To je za tako državo velika sitnoba. — Iz Abesinije ni novih poročil in ni verjetno, da bi se izgodilo ondi že kmalu kaj. — Lepo vezilo so dale sv. Očeta žene v Braziliji — 250 sužnjev. Odkupile so jih ter jim dale proste roke — na čast in iz ljubezni do sv. Očeta.

Za poduk in kratek čas.

Štirinajst dni širom sveta.

(Dajje.)

Na desnem bregu Moldave je novo, na levem bregu staro mesto. V starem mestu je pot, ki drži na Hradšin hitro od pobrežja nekoliko, a potem zmiraj bolj napeto. Ko sem šel po bregu gori se je dež ponujal, toda ni mogel kaj prida opraviti, ker solnčni žarki so mu megle pretrgali in prevrtali, in candrave megle so se potem rajši za bregovi poskrile.

Pred kraljevim gradom kupim smodk, seveda dragih, a ne da bi jih kadil in dobri, friški zrak s smrdečim dimom okužal, toti greh imajo tabakarji na vesti, ampak da denarje izmenim, ker nisem niti krajcarja drobnih gleshal. In prav sem storil; zakaj ko bi človek v kraljevem gradu in v stolni cerkvi sv. Vida po debelem denarje delil, bi ga precej slekli, da še domu ne bi mogel.

V kraljevem gradu je namreč pri vsakem vhodu in na vsakem voglu strežaj, čegar sukna in hlače so z zlatom in srebrom obšite, in v stolnici postaja po cerkvi menda pol ducenta mežnarjev, ki nosijo prav take talarje, kakor pri nas duhovniki, in vsi ti so pripravljeni, da spremljajo tujca, če mu le migneš, in ti razlagajo zgodovinske znamenitosti bodi-si kraljevega grada, bodi-si stolne cerkve. To so vam pravi kolednjaki, ki svojo pesen, katere so se enkrat na pamet naučili, zapojejo, potem pa čakajo, ali bo kaj — vrgla.

Okoli velikanske stolice sv. Vida je vse živo delalcev in vse polno kamenja in lesovja.

Že pet sto let stavijo ogromno cerkev, pa še dosti manjka, preden bo dozidana. Toda zdaj jako marljivo delajo, in če jo bodo tako vrlo stavili za naprej, mogoče, da tisti Slovenci ki so zdaj mladenči, še doživijo veselje, da bode izgotovljena.

Ko v cerkev stopim, zapazim v neki spovednici dahočnika, ljubeznjivega starčeka: Bil je spovednik stolne cerkve. Na stolnici sta namreč dva stareja duhočnika nastavljeni, ki nimata drugega posla, nego da spovedujeta tujece, ki pridejo na Hradšin romat. Jaz od grnem zagrinjal spovednice, in prosim gospoda, ali bi smel na grobu sv. Janeza meševati?

Starček me gleda in me praša, ali imam kaj pisem od škofa, ki pričajo, da sem duhočnik? Ničesar nimam, sem rekel. Veste, pravi potem stari gospod, vi že smete meševati, pa oprostite me, da sem od vas pisem zahteval, ker ni še menda 14 dni, da se je tukaj nekdo duhočnika štulil, a bil je slepar.

Že je devet minolo, ko se podam v žagred, da se opravim za sv. mešo. Troje mežnarjev me je oblačilo. Mučila me je misel: če me že trije oblačijo, koliko jih me pa bo slačilo?

Dijak črne šole, prav ljubeznjivi mladenč, pa je že za menoj stal ter mešne bukve varoval, in si je mislil — misli so proste —, da bode tuji gospod menda že nekoliko globočejše v žep segnil, kakor domači gospodje, če jim streže.

(Dalje prih.)

Smešnica 3. Sosedi ste v živem pogovoru. V tem pa se vgrizne ena v jezik in prikaže se ji kri na ustne. „O“, vsklikne tedaj druga, „kaj pa ti je, da ti teče kri iz ust?“ „Ne vem“, odvrne ta, „menim, da sem se le vgriznila malo v jezik“. „Joj“, zaupije sosed, „le hitro tec i k zdravniku!“ „Čemu“, odmajte ta, „čemu, saj to ni nevarno!“ „Resnica“, podučuje jo sosed, „sicer ni nevarno, toda pri tebi je sila nevarno, kajti v tvojih ustih je veliko — strupa“.

Razne stvari.

(Svečanost.) Milostljivi in prevzvišeni knezoškop imeli so dnes, dne 18. januvarija, o 25letuici svoje škofovskie časti slovesno sv. mašo v stolni cerkvi in so po njej vzprejeli čestito duhoččino in za tem zastopnike c. kr. častnikov, uradov in druge odlične gospôde. Pri sv. maši smo videli razun obilo ljudstva, zastopnike mesta, ravnatelja c. kr. gimnazije, realke in drugih šol.

(Slovesni večer.) V čast mil. in prevzv. knezoškofu je bila v nedeljo v bogoslovju, včeraj pa dne 17. januvarija, lepa slovesnost v dij. semenišču. Vdeležili so se je milost. knez, stolni korarji, in veliko drugih mestnih in zunanjih gospodov.

(Dež. zbor.) Posl. baron Hackelberg je v dež. zboru v Gradeu predložil, naj se § 7 in 12 o okr. zastopih predrugačita ter se v njima izreče, da imajo tudi posestniki hiš, ako plačajo od njih 60 gold. davka, volilno pravico v vrsti velicih posestnikov. To je mlin na vodo nemškutarije.

(Oče koroških Slovencev. †) Kakor se nam brzojavlja, je vlč. gosp. msg. Andrej Einspieler, prof. v pok., dež. poslanec in da rečemo ob enem vse, oče slov. Korošev v ponedeljek, dne 16. januvarija po dolgi in hudi bolezni umrl. Pogreb je dnes ob $2\frac{1}{2}$ popoludne. Naj počiva v miru!

(Premeščenje.) Gosp. L. Rattek, svetovalec c. kr. dež. sodnije v Celju, pride v c. kr. višjo dež. sodnijo v Gradeu.

(Častno občanstvo.) Obč. zastop v Velenju je izvolil grofa A. Mensdorfa, veleposestniku pri Velenju, za častnega občana.

(Župan.) Mestni zastop v Brežicah je imel silo pri volitvi župana. Skorej vsi gospodi v mestnem zastopu so izrekli naprej, da ne vzprejmó časti in poslov župana. Na zadnje pa so še vendor-le pregovorili g. Jož. Grossa, hišnega posestnika v Brežicah, da je vzprejel izvolitev za župana.

(Imenovanje.) G. Anton Stepic, kontrolor c. kr. davkarije na Vranskem, postal je c. kr. davkar. Kakor se nam piše, bode ljudstvo veselo tega imenovanja.

(Smrt za smrtjo.) Nedavno smo povedali, da je g. Franc Urban, posestnik v Vuhrdu, dne 7. decembra na poti domu gredé od mrtvouda zadel zgrudil se mrtev. Tudi pokojnikovega sina našla je že nagla smrt ter so ga dne 7. januvarija že spremili do hladnegra groba.

(Letošnje leto.) Kakor je znano, imamo letos prestopno leto, torej 366 dni. V teh je 53 nedelj in še tudi 53 ponedeljkov, ne pa več torkov, kajti zadnji bode že dan starega leta.

(Blaznice.) V naših blaznicah v Feldhofu pri Gradeu, v Kainbachu in v Lankovcih je bilo lansko leto v vsem 1118 blaznih ljudi, 556 moških in 562 ženskih. Vsled žganja prišlo jih je tje bojda 124, drugi pa iz raznih drugih uzrokov.

(Nehvaležni svet.) Nemški listi so kaj veseli zmage nemškutarjev pri obč. volitvah v Celju. Tega jim ne jemlje nihče za zlo, toda ne vemo, kaj rekó oni slov. možje, ki so tudi sedaj potegnili z nemčurji, kajti njih se ne spomni noben listič drugače, kakor da so dobra podlaga za tujčeve peto.

(Izgovor.) V Radiselu na Pohorju je nek vincar pri sosedu ukradel vrv s kozo ali kozo z vrvjo vred. Ko je sosed drugo jutro našel oboje pri vincarju, izgovarjal se je ta, da je bil našel vrv pred hlevom, ter jo je nesel do-

mov, čudom pa se je čudil, ko je videl doma, da je na vrvi sedaj tudi koza. Žendarji pa niso bili njegovih misli ter so gnali sedaj moža v Maribor, češ da bi bilo za-nj nevarno, ko bi se mu še kedaj kaj enacega izgodilo.

(Slov. učiteljstvo.) Ako postane načrt, ki ga je letos naš dež. zbor vzprejel, postava, do bode dež. šolski svet učitelje po polnem v svoje roke ter jih more prestaviti „iz službenih ozirov“, kamor in kadar se mu zljubi. Če je tak šolski svet v rokah mož, ki imajo srce za ljudstvo in ljudsko šolo, ni taka oblast, kakor jo daje njemu § 15 v roke, Bog zna, kako huda, toda kaj, če niso taki? Odbor okr. zastopa v Ormožu se boji po pravici, da ne do bode kje kedaj našega učiteljstva po tej postavi v roke dež. šolski svet, ki mu bode vse ali v prvi vrsti največ za nemščino, in prosto rej ministra za uk in bogočastje, naj ne predloži tega načrta Nj. veličanstvu v potrjenje.

(Lesno trštvo) V nedeljo, dne 22. ja nuvarija, ima zadruga lesnih trgovcev v Mariboru občni zbor. Zadnjič dne 18. decembra t. l. prišlo je premalo udov in se torej ni obhajal. Lesnim trgovcem pač želimo, da se jim vzboljša trgovina, toda zadruga, kakor je do sedanja, ne daje upanja, da bi za to kaj pri pomogla.

(Slovensko uradovanje.) Pri okr. sodniji v Celju se je lani vpisalo 557 slov. ulog v zemljische knjige, nemških pa še 1222. Za prvo leto, kar se sme vpisovati vanje slovenski, je to število že precej veliko.

Živinski in kramarski sejmovi

v občini Bizejski vršili se bodo na novo dovoljeni 23. januvarija in 26. marca.

Franc Balon,
župan.

Prave voščene sveče,

katera lepo in varčno gorijo in od katerih se ne cedi, priporoča častiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom

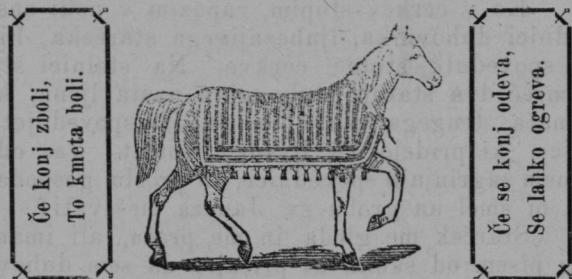
Franc Gert,
medar in svečar v Mariboru.

Naročila od 5 kil naprej, izvršujejo se natančno in franko po pošti.

6-8

Hram za izvožnjo konjskih odej.

Prvi najcenejši vir!

Čudovitno oznanilo

vsem p. n. posestnikom konj!

Zavoljo colninske in trgovinske vojske z Rumenijo, Rusijo in Prusijo in ker je promet in izvožnja blaga prenehala, kakor tudi zarad sedanjega vojniškega položaja in slabih razmer pri kupčiji, leži v moji zalogi več kakor sto ducatov konjskih odej, katere so bile odložene iz izvožnja v razne dežele, tako, da sem prisiljen svojo zalogo odev za vsako ceno razprodati.

Te moje odeje so od prve, večkrat premirane Dunajske tovarne odev pridelane, krasno izdelano težko blago, katere so si naročili najimenitejši kavalirji, gospoda, gospodarji, posestniki konj in vozniki in so našle zavoljo svoje lepote, trpežnosti in cene najlepše priznanje, o katerem se lahko s spričevali spričam.

Razposiljam vsem p. n. gg. posestnikom konj na Avstriji-Ogerskem in Italijanskem proti povzetju ali pošiljati zneska:

konjske odeje prve vrste

190 cm. dolge, 130 cm. široke, najboljše, trpežne kakovosti, temne barve z pisanim robom, debele in tople, dobro izdelane, komad le

1.50

Novošegne odeje za promenado, temnožolte s sedernatim, modro-rudečim robom, blizu 2 metra dolge in $1\frac{1}{2}$ m. široke, najfinje kakovosti, komad le

2.

Krasne žvepljožolte odeje za voznike in gospode s čvetnimi široki, črno-žoltim ali modro-rudečim robom, blizu 2 metra dolge in $1\frac{1}{2}$ metra široke, lepo izdelane, kinč za vsakega konja komad le

2.50

Ako si tedaj hočete za svoje konje priskrbeti dobre, tople, lepe odeje, poslužujte se te ugodne prilike in naročite si takoj te resnično dobre odeje. Naročite nekaj za poskušnje in bodete zadovoljni in me boste priporočali svojim znancem, zato Vam budem hvaležen.

Blagovolite mi natanko naznani popolni naslov: Ime, stan, kraj, zadnjo pošto, deželo, da se ne bode zgodila nobena pomota.

S spoštovanjem

K. Zelinka,
Dunaj, Matthäusgasse štv. 5.

2-3

Konjske odje

Rensica dolgo trajala.
Od danes naprej in kakor dolgo
zalogaj seže, ostiamo tako veliko,
debelo, široke, močne.

Kar ne usagi, v zame

se ročeno

nazaj, denar pa se

potrete.

190 cm. dolge, 130 cm. široke za
gld. fl. 50 komad. ravno tiste pre
vrste gld. 1,75. Žolte odje za vozove
s 6 raznolikimi progami in robi
190 cm. dolge, 135 cm. široke, fl. 2,-
195 cm. dolge, 135 cm. široke, dvoj-
nato močne in debole, zlo fino
gld. 3,- komad.

• Posiljatve proti porzetju.

Naslov: "Warenhaus zur Monar-
chie", Dunaj, III., Hinter Zoll-
amtsstrasse 9/N.

3-3

Radenska slatina in kopališče

V sled
obilja
ogljikove
kisline, natra
in lithija rabi
se slatina Raden-
ska posebno pri:
protinu, žolčji, me-
hurji in obistni bolezni,
hemerojdah, želodčni bo-
lezni in pri nahodih sploh.

Kopelj, stanovanje, gostilna
16-26 po ceni.

Dobi se v vseh bojših špecerijskih zalogah in gostilnah.

Radenci

Radenska slatina je najbolja
mizna voda

Pri Radgoni

Spiefeld

Via

Popravjanje in naročila pri oskrbniku slatinškemu v Radencih

Popisi in franki

zastonji in franki.

Harmonična zvonila

jarmi vred proti poroštvi, da so dobro vglasbena in iz najfiniše robe.

Zvončke za na steno, zvončke za službo v cerkvi, za 3, 4, 5 glasov po 6, 8, 10 fl. eden. Dalje:

Cerkvene svetilnike

lustre, svetilnice, svetilnike za na steno, kanontablice, masivne iz zmesi zlatu podobne po izvrstno okusnih modelih lite, ki se krasno svetijo, kakor bi zlate bile, in so trpežne za več, kakor 100 let, solidno delane n jih po nizkej ceni priporočuje

Albert Samassa

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in
gasilnega orodja

v Ljubljani.

Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko.

1

Sveče iz bčelinjega voska

prodaja **Seemann**
v Ljubljani.

Prava francovka (konjak).

SCHUTZMARKE

HERTL'S FRANZBRANNWEIN
Postavno vlož. brambena marka.

Kaj je prava francovka? Iz francoskega in južno-stajarskega móčnega vina ekstrahiran alkohol, z imenom „konjak“, v obče znano, duh in telo oživljajoče zdravilo in pijača. Kaj se dobi načadno namesto takega zdravila?? Navadni špirit z eterom, kateri ne le nič ne pomaga, temveč še slabno uplivja na truplo. Ako druga zdravila pri protinu, trganju v udih in bolezni v živcih nič niso pomagala, prosim, da se naj poskuša iz spodnje stajarskega konjiškega vina lastnih goric, destiliran konjak (francovko), ki ima pri vsem boleznih čudno moč. Mala steklenica 50 kr., velika steklenica 1 fl., s podukom, kako se rabi. Stari konjak, kateri se posebno rekonescentom priporoča, velja steklenica 1 fl. 50 kr. Vsaka steklenica ima pristavljenost postavno registrirano brambino marko.

Razpošiljatev vrši se naravnost od moje destilacije. Kdor naroči 4 velike steklenice, dobi vse franko in z zabojem vred.

Benedikt Hertl,

vinogradnik in graščak na gradu Goliču pri Konjicah. Spodnji Štajars.

Zaloga za Gradec pri gg. lekarjih J. Eichler in C. Blodig.

12-20

Marijaceljske kapljice za želodec,

izvrstne pri vseh boleznih v želodcu.

Neprekosljivo sredstvo zoper po-
manjanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, smrad iz ust, vetrovce, ri-
ganje, kolike, želodčni katar, zgago, pesek v mehurju, preveliko slinjenje,
zlatenico, bljuvanje, glavobol, če pride iz želodca, želodčni krč, za-
basanje, prenapolnjenje želodca z
jedmi ali pijačo, gliste, zlezenico, je-
ternico in hemeroide. Cena stekle-
nico s podukom 35 kr., dvojna stekl.
60 kr. Osrednje pošiljateljice lekarne
Karla Brady v Kromeriju (Moravsko). Marijaceljske
kapljice niso tajno zdravilo. Obstojni deli so pri
vsaki steklenici v poduku napovedani.

Prave se dobé v vseh lekarnah.

Svarjenje! Prave Marijaceljske žel. kapljice se večkrat kvarjajo in ponarejajo. Znamenje, da so prave, mora vsaka steklenica v rudečem, z gornjo varstveno marko previdenem zavitku biti in v poduku, ki je pridjan vsaki steklenici, mora še opomnjeni biti, da je v tiskarni H. Guseka v Kromeriju tiskan.

Prave se dobé: Aussee: lekar K. Lang; Celje: lekar J. Kupferschmied; Fürstenfeld: A. Schrökenfux; Juden-
burg: K. Unger; Gradee: A. Nedved. 11-52

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani.

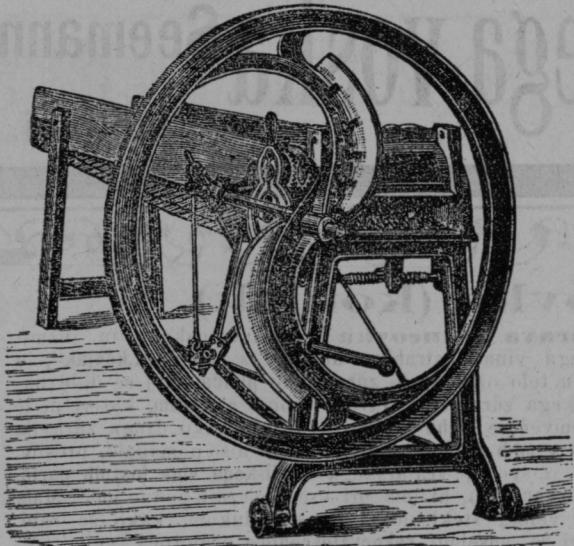
Ta esenca, ki se nareja po nekem receptu gosp: Dr. E. viteza Stöckla, c. kr. vladinega svetovalca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana "Tinctura Rhei composita", katera ozdravlja vse želodčeve in trebušne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo itd. (glej navod, kije vsa-
kej steklenici pridejan). — Izdelovatelj jo pošilja v zaboljških po 12 steklenic na 1 gld. 36 kr., poštne stroške trpe p. t. naročniki. — Te steklenice pro-
dajo po 15 kr. ero, lekar Rizzioli v Rudolfovem in večina lekarn na Štirske, Koroške, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih.

Na Štajarskem: Gradec: Eichler, St. Leonhardstrasse; Nedved, Murplatz; — Aussee: Lang; — Bruck ob Muri: Langer; — Celje: Kupfer-
schmied; — Gleichenberg: Fürst; — Köflach:
Bilek; — Lipnica: Russheim; — Ljubno: Fili-
peck; — Ljutomer: Schwarz; — Maribor: Ban-
calari; — Ptuj: Behrbalk; — Brežice: Schni-
dersič; — Voitsberg: Guggenberger. 40

Najnovejše v reznih strojih.

Patentiran varstveni rezni stroj

reže 9 dolgosti od $\frac{1}{4}$ -3"

V hipu se lahko ustavi in porine nazaj!

Lepa, natančna rez!

Lahek gon pri naglem delu!
z verigo ali brez nje!
žene se z roko, nogo ali z vtlom.

Gotova varnost zoper nesrečo!

C. kr. izklj. privilegirane

tovarne gospodarskih strojev,

livarna za železo

in

kladivarna na par.

PH. MAYFARTH & Co. na Dunaju, II., Taborstrasse
Frankobrod na Mainu in Berolin N.

Podružnice: Budapest, Insterburg, Posen, Dirschau, Hamburg, Osnabrück in Bologna.

Obdarjena z več kakor 200 raznimi darili.

Ogled na željo zastonj in s plačano pošto.

2-10